

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА КУБРАТ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ ОТ РОМСКИ ПРОИЗХОД И ДРУГИ ГРАЖДАНИ В УЯЗВИМО СОЦИАЛНО ПОЛОЖЕНИЕ, ЖИВЕЕЩИ В СХОДНА НА РОМИТЕ СИТУАЦИЯ 2012-2014 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ:

През последните няколко години в България се наблюдава работещ модел на междуетнически отношения, но проблемът с интеграцията на ромите съществува и търси своето решение в един процес, в който участниците са семейството, училището и всички обществени структури и институции.

Настоящият план за действие на Община Кубрат е съобразен с Областната стратегия за интегриране на ромите на територията на област Разград (2012-2020) и Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012- 2020) .

Изпълнението му е насочено към:

- Подобряване адаптивността и качеството на живот на целевите групи, нуждаещи се от социална подкрепа;
- Преодоляване на изолацията и интегрирането в обществото на хората от маргинализираните групи;
- Мотивиране и стимулиране на хората в риск да се справят с проблеми си;
- Активизиране на гражданското общество за толерантност, съпричастност и социалност към хората в неравностойно положение.

Планът за действие на община Кубрат за интегриране на българските граждани в уязвимо социално-икономическо положение (2012-2014) отчита ситуацията на тази общност в общината от социално-икономическа и демографска гледна точка. Цялостната му концепция е съобразена с главните стратегически цели както на държавната политика, така и на целите на община Кубрат по отношение на маргинализираните групи. Основната ценност на настоящия план е Човекът със своята уникалност на възможностите за реализация, без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение.

Чрез реализацията на Плана за действие общината се присъединява към европейските принципи на хуманност и солидарност като осигурява интегриране на общности и пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи.

В разработването на плана за действие участваха, съгласно заповед № 20/ 07.01.2013 година на Кмета на община Кубрат :

1. Снежана Георгиева – зам.кмет на Община Кубрат
2. Цветан Явашев – ДД „Бюро по труда” гр.Кубрат
3. Росица Калинова – ДД „Социално подпомагане” гр.Кубрат
4. Мирослав Минев – инспектор ДПС гр.Кубрат
5. Веселин Алеков – представител на СНЦ „Амаре Пхала”
6. Диана Йорданова – специалист в отдел „Образование”

НОРМАТИВНА БАЗА:

Общинският план за интеграция на етническите малцинства в община Кубрат за периода 2012-2014 година е изготвен въз основа на: Областната стратегия за интегриране на ромите в област Разград 2014-2020 и Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012- 2020) и:

1. Рамковата конвенция за защита на националните малцинства
2. Международния пакет за икономическите, социални и културни права.
3. Международната конвенция на ООН за премахване на всички форми на дискриминация

4. Европейската конвенция по правата на човека
5. Рамкова програма за равноправна интеграция на ромите в българското общество

ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПЛАНА:

- Подобряване качеството на живот на жителите на Община Кубрат.
- Създаване на условия за интегриране на малцинствата.
- Разширяване възможностите на местната администрация да привлича и оползотворява ресурси по програми на ЕС с насоченост социализиране, приобщаване, включване на малцинствени общности във всички сфери на обществения живот.
- Създаване на благоприятни условия за активно участие на представителите на етническите малцинства в обществените, икономическите и социални процеси на територията на общината.
- Равнопоставеност на всички български граждани независимо от пол, раса, религия, верска и етническа принадлежност.
- Провеждане на общинска образователна и здравна политика, ориентирана към етническите малцинства.

ПРИНЦИПИ, ВЪЗ ОСНОВА НА КОИТО СЕ РАЗРАБОТВА И РЕАЛИЗИРА ОБЩИНСКИЯТ ПЛАН:

- Равнопоставеност на всички български граждани, независимо от възраст пол, религия или принадлежност към етническа група.
- Доброволно участие и взаимодействие на всички институции и всички български граждани от общината.
- Отвореност на плана за актуализиране и допълване.

Съобразно Националния план за действие „Десетилетие на ромското включване 2005-2015 г.” приоритетите, обезпечаващи дейностите в Общинската политика за интеграция на ромите са:

1. ОБРАЗОВАНИЕ

2. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

3. ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

4. ЗАЕТОСТ

5. ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

6. КУЛТУРА И МЕДИИ

II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА В ОБЩИНАТА

Община Кубрат се намира на трето място по брой население в област Разград след общините Разград и Исперих. В нея живее 14,7 % от населението на областта и около 1,5% от населението в Северен централен район.

Към 01.02.2011 г. населението на община Кубрат е 18 355 души. Общината е с ясно изразен превес на селското население.

А. НАСЕЛЕНИЕ В ОБЩИНАТА ПО:

▪ Местоживеене към 01.02.2011 г.

Община	Общо	В градовете	В селата
КУБРАТ	18355	7379	10976

Най-голям относителен дял във възрастовата структура на населението заемат лицата на възраст между 60 и 64 години – 1503 души. Децата и младежите до 19 години са 3370 души, а младите хора от 20 до 29 години – 2053 души.

Броят на младите хора и хората в трудоспособна възраст в общината намалява. Въпреки това структурата на населението по възрастови групи е по-благоприятна от средните стойности на показателя за страната.

НАСЕЛЕНИЕТО НА ОБЩИНА КУБРАТ:

■ По възрастови групи и по пол към 01.02.2011 г.

Възраст	Общо в общината			В Кубрат			В селата		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	18 355	9 016	9 339	7 379	3 565	3 814	10 976	5 451	5 525
-4	755	395	360	316	158	158	439	237	202
5-9	797	401	396	325	165	160	472	236	236
10-14	776	413	363	333	178	155	443	235	208
15-19	1 042	535	507	415	214	201	627	321	306
20-24	975	527	448	408	213	195	567	314	253
25-29	1 078	573	505	445	236	209	633	337	296
30-34	1 065	585	480	443	238	205	622	347	275
35-39	1 148	610	538	525	267	258	623	343	280
40-44	1 187	604	583	524	253	271	663	351	312
45-49	1 327	681	646	572	287	285	755	394	361
50-54	1 402	727	675	602	299	303	800	428	372
55-59	1 467	726	741	605	293	312	862	433	429
60-64	1 503	705	798	585	270	315	918	435	483
65-69	1 295	543	752	421	181	240	874	362	512
70-74	1 047	410	637	344	117	227	703	293	410
75-79	821	314	507	293	110	183	528	204	324
80-84	443	178	265	153	60	93	290	118	172
85+	227	89	138	70	26	44	157	63	94

■ по етническа принадлежност към 01.02.2011 година в община Кубрат

(на доброволно отговорилите по време на преброяването) към 01.02.2011 г.)

Община Населено място	Население - общо	Отговорили	Българска	Турска	Ромска	Друга	Не се самоопределям
КУБРАТ	18355	17225	6198	9283	1321	79	344
ГР.КУБРАТ	7379	6893	4288	2013	432	29	131
С.БЕЛОВЕЦ	1916	1556	367	1184			-
С.БИСЕРЦИ	1155	1139	46	1086			7
С.БОЖУРОВО	420	343	60	274			-
С.ГОРИЧЕВО	341	337	-	314			-
С.ЗАДРУГА	434	434	25	371	8		-
С.ЗВЪНАРЦИ	525	467	-	385			-
С.КАМЕНОВО	406	385	383				-
С.МЕДОВЕНЕ	348	342	96	199		32	-
С.МЪДРЕВО	779	762	-	752			7
С.РАВНО	624	623	43	506			3
					1		
С.САВИН	402	401	122	146		14	119
С.СЕВАР	1763	1744	-	1336	352		-

С.СЕСЛАВ	766	760	54	334	361		11
С.ТЕРТЕР	228	226	209				-
С.ТОЧИЛАРИ	370	365	-	365			-
С.ЮПЕР	499	448	399			4	-

По данни на НСИ самоопределилите се лица от ромски произход в община Кубрат са 1321 души.

	Общ брой	Роми	Други	Не се самоопределили
Република България	7 364 570	325343	49304	53391

По данни на НСИ самоопределилите се лица от ромски произход в Република България са 325343 души.

Етническата структура на населението става известна единствено при публикуване на данните от годишните преброявания. Ето защо данните за община Кубрат са от 2011г. От таблицата се вижда, че община Кубрат е събрала на своята територия население от различни етнически групи със свой специфичен бит и култура.

Наблюдава се тенденцията част от хората от ромски произход да се самоопределят като българи, турци или да не дават отговор за тяхната етническа принадлежност.

Ромското население на територията на общината има сериозни социални проблеми от различно естество. приблизително 80% от ромите са безработни и получават социални помощи, чиито размери са недостатъчни, за да задоволят потребностите на многолюдните им семейства. Състоянието на икономиката не дава възможност за трудова заетост – голям брой от промишлените предприятия в момента не работят или работят с малък капацитет. Ниската степен на образование, липсата на съответна квалификация още повече стеснява кръга от възможности за намиране на постоянна работа. Поради тези причини, ромското население работи през летните месеци обща работа в селското стопанство като наемна работна ръка на частни селскостопански предприемачи.

В общината няма етнически конфликти. Ромското население и сериозните проблеми сред него - ниско образователно и културно равнище, висока безработица, недостатъчен жилищен фонд и примитивен бит, налагат особено внимание към това население за интегрирането му към обществото.

По неофициални данни и наблюдаване на различни индикатори, към отделни публични институции / Дирекция Бюро Труд, Дирекция Социално подпомагане, училища, детски градини и други/ действителната етническата структура на населението в Община Кубрат към чийто проблеми е насочен този план за действие е 20% от населението.

От общо 94% самоопределили се доброволно на последното преброяване през 2011 г., около 36% от населението на общината е посочило християнско вероизповедание, мюсюлманско вероизповедание - 54%, а самоопределилите се като роми са само 7,7%

III. Преглед по приоритети

III.1. Приоритет „Образование”

Анализ на ситуацията в приоритет „Образование”

Училищната мрежа на територията на община Кубрат се състои от 10 учебни заведения:

1. СОУ „Христо Ботев” гр.Кубрат
2. Професионална гимназия гр.Кубрат
3. ОУ „Христо Смирненски” гр.Кубрат
4. ПУИ „Д-р Петър Берон” гр.Кубрат
5. ОУ „Васил Левски” с.Беловец
6. ОУ „Н.Й.Вапцаров” с.Севар
7. ОУ „Св.Климент” с.Юпер
8. ОУ „Н.Й.Вапцаров” с.Бисерци
9. ОУ „Св.Св.Кирил и Методий” с.Сеслав
10. ОУ „Св.Паисий Хилендарски” с.Равно

Към момента броят на учащите в горепосочените учебни заведения е 1530.

В четири от училищата съществуват т.нар. слети класове.

На територията на община Кубрат има 16 общински детски градини, в които през учебната 2012/2013 година се обучават 602 деца.

В приетата стратегия на община Кубрат до 2013 г. са формулирани цел, подцели и приоритети за развитието на образованието. Стратегическите подцели са изграждането на ясна образователна структура и създаването на условия за равен шанс за образование, за да се гарантира възможността на всяко българско дете да получава качествено образование, независимо от местоживеене, социално положение, етническа принадлежност.

Към 01.02.2011 г. 68% от населението на община Кубрат е със средно или основно образование. С начално образование са 14%, а 389 души никога не са посещавали училище. В последната категория лицата са основно от ромски произход.

Местоживеене	Общо	Висше	Средно	Основно	Начално	Незавършено начално	Никога не посещавали училище
Общо	17 280	1 462	5 131	6 567	2 487	1 217	389
В гр.Кубрат	6 932	1 162	2 704	1 939	659	375	79
В селата	10 348	300	2 427	4 628	1 828	842	310

Училищната структура и мрежа в община Кубрат е съобразена с действащите законови и подзаконови документи, с местните, държавните и европейски стратегии за развитие на образованието.

В Община Кубрат се наблюдава забавено подобряване на образователния статус на ромската общност. Част от ромите тръгват на училище без да говорят добре официалния български език и без да са усвоили основните знания и умения, необходими за справяне в учебния процес. Запазва се тенденцията много млади роми да остават без подходящо образование, рано да напускат училище, или да не тръгват на училище.

Социализационните модели в много ромски групи, особено в квартали с преобладаващо ромско население, създават допълнителни трудности за адаптацията на ромските деца в училище, ако не са ходили в прегледно детско заведение.

По отношение на отпадналите ученици, броят им в сравнение с предходните години значително е намалял. Това показва известна отговорност от страна на родителите по отношение на необходимостта от задължително обучение на децата.

Друга съществена причина да не се посещава редовно подготвителна група и училище е ниският социален статус на учениците, както и занижената степен на грамотност и квалификация на родителите.

Затрудненото социалното положение на семействата от региона е предпоставка за ограничен достъп до информация и занижена култура. Всичко това обрича децата на почти нулеви възможности за развитие, а в бъдеще - до висок процент безработица, до нисък социален статус и липса на всякаква перспектива.

Целта е да осигури задължително 100% присъствие на децата от ромския етнос в училище до завършване на основното им образование. Целта е децата да бъдат образовани, за да отговарят на европейските изисквания на пазара на труда за квалифицирана работна сила. Това е важна предпоставка за приобщаване към пазара на труда, за повишаване на здравния статус и за подобряване на условията на живот на ромите.

През последните години работата по проекти в образователната сфера дава добри резултати, защото в целевите групи са включени деца от всички етноси. Популярни са мерките за превенция с материален характер /безплатни учебници, закуски, еднократна помощ за първокласник/, но не и нематериалните /подготвителна група, целодневна форма на обучение и др./.

Има недостиг на квалифицирани кадри и административен персонал в областта на образованието за работа в мултикултурна среда и особено на работещите с деца-билингви.

Брой ученици от социално уязвими малцинствени групи /в т.ч.брой роми/	Общ брой отпаднали ученици за /в т.ч.брой роми/ 2011/2012г. 2012/2013 г.	Общ брой ученици обхванати в извънкласни дейности/в т.ч. брой роми/	Брой педаг. персонал преминал обучение за работа в мултикултурна среда	Реализирани проекти
2011/2012г.-192	9	2011/2012г.-111	2011/2012г. -26	„Да направим средното училище достъпно и привлекателно за младите роми от селските райони”, съвместно с фондация ”Интегро”
2012/2013 г.-195		2012/2013 г.- 94	2012/2013 г.- 4	„При извора”- към ЦОИДУЕМ
				„Бъди приятел”- съвместен проект между ОУ”Христо Смирненски” гр.Кубрат и СОУ”Христо Ботев” гр.Кубрат - очаква се стартиране

Проблемите:

- Затруднена адаптация на децата от ромски произход в детската градина и началното училище;
- Незадоволително усвояване на преподавания учебен материал поради недостатъчно владеене на български език;
- Недостиг на квалифицирани педагогически кадри за работа в мултикултурна среда;
- Ниска степен на грамотност и квалификация на възрастните роми;
- Бедността като фактор за нередовното посещаване ученици;
- Малък е броя на ромските младежи, които се обучават в средните училища;

Приоритетни направления за действие:

1. Обхващане на всички ромски деца на законоустановената възраст в подготвителна група
2. Кандидатстване на училищата с проекти в образователната система с активно включване на ромските НПО
3. Привличане на родителите в училищния живот чрез създаване на обществени съвети, училищни настоятелства и включването им в съвместни мероприятия - екскурзии, концерти, спортни срещи
4. Създаване на електронна база с данни на всички деца от ромски произход, които посещават училищата, за да се следи дали посещават редовно училищните занятия и как родителите се грижат за тези деца.
5. Осигуряване на квалификация на учителите за работа в мултикултурна среда на общинско ниво
6. Разработване на програми и форми на обучение на възрастни роми. Обучение на учители за преподаване на възрастни роми. Мотивиране на възрастните роми за обучение
7. Насърчаване на ромските деца да продължат образованието си и след навършване на училищната възраст
8. Създаване на условия за ранно професионално ориентиране и кариерно развитие чрез информационни срещи на експерти от Д "БТ" в училищата

III.2. Приоритет „Здравеопазване”

На територията на общината функционира едно лечебно заведение с 90 легла. Това е най-голямото здравно заведение, оказващо медицинска помощ на населението от общината. МБАЛ гр. Кубрат е оборудвана с модерна апаратура и медицинска техника.

Към периода на изготвяне на плана в община Кубрат са регистрирани:

- Общопрактикуващи лекари-индивидуална практика- 8
- Общопрактикуващи лекари-групова практика- 1
- Дентални практики – 8
- Медицински център - 2
- Амбулатория за специализирана медицинска помощ – 11
- Медико-диагностична лаборатория – 1
- Медико-техническа лаборатория – 1

През последните 3 години са се родили както следва:

Раждаемост в община Кубрат:
2010 година – 201 деца
2011 година – 164 деца
2012 година – 167 деца

Върху раждаемостта съществено влияние оказват недостатъчната материална и жилищна осигуреност на семействата, снижаването на жизнения стандарт, високото ниво на безработица сред младите възрастови групи, намаляването и застаряването на фертилния контингент, измененията във фертилното поведение и психологическата нагласа за малко деца в семейството. Ромските жени раждат два пъти повече от останалите жени в общината. Забелязва се трайна тенденция към намаляване на населението, запазва се и отрицателния естествен прираст на населението, както и неговото застаряване.

През 2012 година в община Кубрат са извършени прегледи на деца от уязвими групи до 18 години с мобилен педиатричен кабинет.

Сред малцинствата в община Кубрат ромската общност е най-уязвима. Налице е тенденция към нарастване на инфекциозната заболяемост.

Според информацията от РЗИ град Разград регистрираните инфекциозни заболявания през 2012 г. на територията на общината са:

- Чревни инфекции
- Капкови инфекции
- Трансмисивни инфекции
- Вирусен хепатит
- Паразитози

Във всички детски градини и училища в община Кубрат са обособени и оборудвани здравни кабинети, в които работят медицински сестри и фелдшери, назначени от общината.

Едно от задълженията им е да провеждат здравни беседи както с ученици така и с техните родители. Разглеждани теми в училищата и ЦДГ са: „Лична хигиена“; „Пубертет, ранен секс и венерически заболявания“; „Вреда от тютюнопушенето“; „Защо са необходими имунизациите?“; „Превенция на ХИВ/СПИН“ и др.

Медико-социална работа с ромските жени и девойки извършва здравни медиатор. Той постоянно контактуват с ромската общност и здравните институции и е посредник, който улеснява достъпа на лица и групи в неравностойно положение до здравни грижи и социални услуги. Изключително добре се приема от ромските семейства и е в помощ при възникване на проблеми от различен характер. Извършва патронаж на рискови семейства, бременни жени и млади майки. Информира за правата и задълженията на пациентите, консултира гражданите по проблемите на семейното планиране и репродуктивно здраве.

Необходимо е да се увеличи броят на здравните медиатори, да се провеждат периодични обучения за поддържане на квалификацията им и да се осигури тяхната трайна и устойчива реализация.

Проблемите:

- Затруднен достъп до здравеопазване поради липса на доходи и осигуровки;
- Лоши битови условия и липса на хигиени навици;
- Затруднен достъп до здравни услуги поради здравна неинформираност;
- Ранни бракове, ранни и чести раждания;
- Нисък социален и образователен статус – гъсто населени жилища с лоши хигиенно-битови условия, масовото обедняване, непълноценно хранене;
- Недостатъчен брой здравни медиатори.

Приоритетни направления за действие:

1. Повишаване на здравната култура на ромите за правата и задълженията им като здравноосигурени лица под формата на лекции, беседи и др.
2. Медико-социална работа с ромските жени и девойки: семейно планиране, здравна и полова просвета, придобиване на битови знания и умения.
3. Здравно образование на майките за правилно отглеждане на децата.
4. Изграждане на хигиенни навици чрез здравна просвета.
5. Увеличаване броя на здравните медиатори с цел по-пълно обхващане и контакт с ромското население и по селата.

III.3. Приоритет „Жилищни условия”

Населението от ромски произход, обитаващо населените места в общината, живее в пренаселени жилища по няколко семейства, обикновено с две, три или повече деца.

Някои от местата, където живеят ромите са придобили вид на гета. В по-голямата си част ромите живеят капсулирано, бедно и са на път да се маргинализират. Повечето от тази група обитават примитивни жилища с изключително лоши материално-битови и санитарно-хигиенни условия. Начинът на живот на ромите – да живеят в тясна семейна общност, възпрепятства интеграцията.

За децата от кварталите с концентрирано ромско население липсват детски площадки.

Така наречените “етнически квартали” или „проблемни територии”, със застроени незаконни къщи, в град Кубрат съществуват от дълго време. Поради невъзможността да закупят или построят за собствена сметка жилище, отговарящо на нормативните условия за експлоатация и стандартите за строителство, много често извършват фактическо застрояване без разрешение от Общината върху терени, които са държавна или общинска собственост. Извършваното строителство в повечето случаи рязко противоречи на нормативните разпоредби, поради което освен, че се явява незаконно, то е и негодно за обитаване и опасно за здравето на живущите в него и околните. То се извършва стихийно и наличието му се явява пречка за последващо провеждане на благоустройствени мероприятия.

Проблемите:

- Съществуват неурегулиране имоти, придобили вид на „гето”;
- Липсва система за сметочистване;
- Незаконно строителство;
- Неуредена собственост;
- Лоша инфраструктура;
- Липса на детски и спортни площадки.

Приоритетни направления за действие:

1. Решаване на въпроса с неурегулираните имоти.
2. Отреждане на нови терени за строителство на жилища за крайно нуждаещите се ромски семейства.
3. Участие на общината в европейски проекти за подпомагане на ромите и социалноуязвимите групи за изграждане на нови жилища.
4. Работа на медиатора сред ромското население за насърчаването им за поддържане на предоставените им жилища.
5. Изграждане на социална инфраструктура в ромските квартали.

III.4. Приоритет „Заетост”

Голяма част от ромското население е функционално неграмотно или с ниска грамотност и култура, което е причина за голямата безработица, оттам – ниски доходи и нисък стандарт на живот.

Регистрираните безработни към 31.12.2012 г. – 1527 души, от които с начално и по-ниско образование са 907, т.е. около 60 % са почти функционално неграмотни. От общия брой безработни самоопределили се като роми са 92, т.е. около 6 % е официалната ромска безработица, а действителната е в пъти по-висока.

Броят на регистрираните безработни до 29 години са 313, от които 191 мъже и 122 жени.

Предполага се, че е голям броят на безработните роми, които не са регистрирани в Бюрото по труда и не търсят активно работа. Рискът от безработица сред ромите е два пъти по-голям, отколкото при останалото местно население. Хората, които нямат

квалификация, по-трудно намират работа. От друга страна, поради липса на постоянна заетост, младежите губят трудовите си навици.

Проблемите със заетостта и трудовите доходи обикновено са сред първите в класацията от трудности, които биват посочвани като сериозни, касаещи домакинствата на ромите. Земеделието и билкарството като източник на препитание е важен начин за оцеляване на ромите в общината, въпреки че достъпът им до земя и капитал е ограничен. В същото време отпускните хуманитарни помощи често имат деморализиращо въздействие върху ромската общност и насърчават културата на зависимост. Внушителен е броят на лицата, получаващи основен доход от помощи, отпускани по чл. 9 от Правилника за прилагане на ЗСП – 200 човека.

Дирекция „Бюро по труда“ - Кубрат активно реализира държавната политика за насърчаване на заетостта и закрила при безработица и популяризира текущите програми и насърчителни мерки за заетост сред работодателите в региона. Това дава положително отражение на местния трудов пазар поради факта, че обхваща голяма част от рисковите групи.

В програми за временна заетост, реализирани на територията на общината са ангажирани малко над 130 човека, от които голяма част са роми. Такава е Националната програма „От социални помощи към осигуряване на заетост“. Основната ѝ цел е осигуряване на заетост и социална интеграция на безработни лица, които са обект на месечно социално подпомагане.

ОП ”РЧР 2007-2013г.” по Проект „Нов избор - развитие и реализация” са преминали обучение 326 лица по специалностите: Екология и опазване на околната среда, Озеленяване и цветарство, Основни и довършителни работи, Пътища, магистрали и съоръжения и Електрически инсталации .

Включени в заетост са 296 лица:

- Техник, екология – 18 – за 12мес.
- Работник, озеленяване – 133 безр. лица / 53- за 11 мес и 80 бр. за 9 мес /
- Общ работник поддържане на сгради – 91 безработни лица / 10 за 11мес. ; 17 за 12 мес. и 60 лица за 10 мес. /
- Работник, поддръжка пътища – 52 лица за 10 месеца
- Техник, електрически системи – 6 безработни лица

Завършен е I –ви етап от строително-ремонтни дейности по проект за социално включване на МТСП „Предоставяне на интегрирани социални услуги за деца и родители от уязвими групи” по Компонент 1 „Интегриране на социални услуги и услуги, свързани с грижи за децата”.

Проблемите:

- Ниска заетост на хората от ромския етнос;
- Висок процент на ниско образование, което е сериозна пречка при осигуряване на работа;
- Липса на квалификация;
- Младите роми нямат трудови навици и при тях се наблюдава липса на мотивация за труд.

Приоритетни направления за действие:

1. Насърчаване повишаване образователното равнище, квалификацията и преквалификацията на безработни роми.
2. Организиране на обучения за придобиване на социални умения.
3. Обучения за неграмотни и малограмотни възрастни роми.
4. Изграждане на мотивация у младите роми за труд.

III.5. Приоритет „Върховенство на закона и недискриминация”

Дискриминацията е един от факторите, които възпрепятстват процеса на интеграция, а ромите нерядко са обект на различни прояви на дискриминативно отношение.

Законодателството гарантира равните възможности и защита от дискриминация за всички, независимо от тяхната етническа принадлежност, пол, възраст, здравно състояние, вероизповедание, сексуална ориентация и други признаци. Това е залегнало в Конституцията на Република България, в Закона за защита от дискриминация и в редица други закони и подзаконовни нормативни актове.

Важен фактор за противодействие на дискриминацията е участието на самите роми при взимане на решения, участието в обществени структури и граждански организации.

Първостепенна цел в тази връзка е защитата на малцинствата и тяхната интеграция в гражданското общество и на тази основа утвърждаване на добри междуетнически отношения, като необходимо условие за просперитета на общината.

Проблемите:

- Наличие на негативни поведенчески модели и прояви на дискриминация;
- Негативно влияние на медиите;
- Недостатъчна ефективност на механизмите за сътрудничество, диалог и консултации между публичния сектор, ромите, гражданските организации, работещи за интеграция на ромите.

Приоритетни направления за действие:

1. Разширяване възможностите на местната администрация да привлича и оползотворява ресурси по програми на ЕС с насоченост социализиране, приобщаване, включване на малцинствени общности във всички сфери на обществения живот.
2. Машабни разяснителни информационни кампании провеждани по темата „Интеграция на малцинствата” за повишаване на чувствителността и нетърпимостта към прояви на дискриминация.
3. Активно взаимодействие и участие на всички обществени сектори за интегриране на етническите малцинства, създаване на обществен съвет в Община Кубрат.
4. Изграждане на общностен център в град Кубрат.
5. Повишаване на мерките за закрила на децата роми при съблюдаване на правните механизми и работа със семействата за осъзнаване на родителските задължения за разбиране и спазване на правата на децата.
6. Насърчаване на равнопоставеността между жените и мъжете и осигуряване на предпоставки за успешна реализация и нова социална роля на ромската жена.

III.6. Приоритет „Култура”

На територията на община Кубрат има 15 читалища, от които 1 е в град Кубрат, а останалите 14 са в селата на общината. В тях функционират разнообразни по жанрове любителски формации за обработен фолклор, певчески групи и танцови състави.

Читалищата в населените места не са разположени в кварталите с ромско население.

Желанието на читалищните работници от селата с голям брой ромско население като

с. Севар и с. Сеслав е да привлекат децата и възрастните роми като ги включат в различни самодейни състави.

В началото на всяка година Общинският съвет приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в общината. За 2013 година са включени мероприятия, целящи взаимното опознаване на фолклорните традиции и обичаи на местно ниво, като се

създадат певчески и танцови състави към народните читалища, съвместно провеждане на културно-просветни програми и чествания на празниците на ромските малцинства.

Проблемите:

- Недостатъчен брой мероприятия с участието на роми;
- В селата децата и възрастните роми не посещават читалищата;
- Сформиране на ромски музикално-театрални и други формации;
- Съвместно провеждане на традиционните празници на етносите;

Приоритетни направления за действие:

1. Инициране на дейности за привличане на млади хора в читалищата.
2. Стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културния живот в общината.
3. Взаимно опознаване на фолклорните традиции и обичаи на местно ниво, като се създадат певчески и танцови състави към читалища на територията на общината.

IV. ФИНАНСИРАНЕ, ИЗПЪЛНЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА

1. Планираните дейности в програмата ще бъдат финансирани от :

- Общинския бюджет;
- Целеви субсидии от републикански бюджет;
- Проекти по Оперативните програми;
- Проекти от български и международни финансиращи организации;
- Дарения на физически и юридически лица.

2. Изпълнение на програмата.

Особено важно е участието на ромите във всички етапи на планиране и изпълнение на дейностите, както и при отчитане и популяризирането на постигнатите резултати.

За срока на общинската програма се приема Общински план за действие, който може да бъде допълван и изменян. Планираните дейности ще се осъществява от :

- Община Кубрат ;
- Общински и държавни структури и институции;
- Неправителствени организации, работещи на територията на община Кубрат;
- Физически и юридически лица.

3. Мониторинг на програмата

Със Заповед на Кмета на Община Кубрат се формира Звено за мониторинг и оценка на изпълнението на програмата, който се включват представители на :

- Община Кубрат;
- Общински съвет за сътрудничество по етническите и интеграционни въпроси;
- Дирекция “Социално подпомагане” – община Кубрат;
- Дирекция Бюро по труда – Кубрат;
- Полиция, Детска педагогическа стая;
- Общинска комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни деца;
- Неправителствени организации;
- Директори на училища и преподаватели от учебните заведения;
- Общественици.

Звеното за мониторинг и оценка изготвя до 1 февруари мониторингов доклад за изпълнение на Плана за действие на община Кубрат в изпълнение на областната стратегия за интегриране на български граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация за предходната година, която се изпраща до Областния управител.

ПЛАН
ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА КУБРАТ
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ
ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ
ОТ РОМСКИ ПРОИЗХОД
И ДРУГИ ГРАЖДАНИ В УЯЗВИМО СОЦИАЛНО ПОЛОЖЕНИЕ,
ЖИВЕЕЩИ В СХОДНА НА РОМИТЕ СИТУАЦИЯ 2012 - 2014 г.

ПРИОРИТЕТ 1 – ОБРАЗОВАНИЕ

Оперативна цел: Обхващане и задържане на ромските деца и ученици в образователната система, осигуряване на качествено образование в мултикултурна образователна среда.

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		
					Средства в лв.	Източник	Индикатори
1. Гарантиране на равен достъп до качествено образование	1.1. Обхващане на всички ромски деца	1.1.1. Поддържане на картотека на подлежащи ученици и деца за ДГ и 1 клас	Дирекция „ХДТО” Училища	2013-2014	Не са необходими		Децата и учениците от малцинствата
		1.1.2. Постепенно въвеждане на целодневна организация на учебния ден до седми клас вкл.	МОМН училища	2013-2014	В рамките на утвърдения държавен бюджет Общински бюджет Европейско финансиране	МОМН ОПРЧР Общини	Брой разкрити групи Брой ученици, ползватели на услугата
	1.2. Кандидатстване с проекти в образователната система с активното включване на НПО	1.2.1. Допълнителни занимания за деца и ученици, за които българският език не е майчин.	Училища, детски градини, НПО	2013-2014	Европейско финансиране	ОПРЧР	Децата и учениците от малцинствата

		Подготовка на децата за бъдещо пълноценно включване в образователния процес					
2. Превенция на отпадане от училище на ромските ученици	2.1. Осигуряване на обективни и надеждни инструменти в системата на предучилищното и училищното образование	2.1.1. Осигуряване на редовна посещаемост и за-държане в училищата чрез изготвяне на индивидуални програми за децата, застрашени от отпадане	Училища, детски градини	2013-2014	20 000 лв.	Програми и проекти	Брой изготвени програми и обхванати лица
		2.1.2. Извън класни дейности за съхраняване на културната идентичност на децата от етническите малцинства, развитие на културното многообразие и формиране на толерантна среда	Училища	2013-2014	200 000 лв.	Програми и проекти	Брой учениците от малцинствата Брой спечелени и реализирани проекти
3. Приобщаване и приемане на родителите-роми към образователния	3.1. Повишаване на ангажимента на родителите и засилване	3.1.1. Съвместни форми и дейности между родителите на	Училища Общини детски градини НПО	2013-2014	170 000 лв.	Проект „Социално включване“	Брой въведени и реализирани форми

процес и засилване на участието им в училищния живот	сътрудничеството	ромските деца и останалите родители.					
4.Усъвършенстване на образователните условия за качествено образование на квалификацията на педагогическите специалисти за взаимодействие в мултиетническа образователна среда	4.1. Формиране на интеркултурна компетентност на директори, учители и други педагогически специалисти	4.1.1. Квалификация на учители, директори и други педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда. Проект BG051P0001-3.1.03-0001 „Квалификация на педагогическите специалисти"	Училища	2013-2014	88 000лв.	„Бъди приятел"- съвместен проект между ОУ"Христо Смирненски" гр.Кубрат и СОУ"Христо Ботев" Проект BG051P0001-3.1.03-0001 „Квалификация на педагогическите специалисти	Брой обучени педагогически специалисти преминали обучение

ПРИОРИТЕТ 2 – ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Оперативна цел: Осигуряване на равенство в достъпа до качествени здравни услуги и превантивни програми.

Цели	Задачи	Дейности	Отговора институция	Времени период	Финансиране		
					Средства- в лв.	Източник	Индикатори
1.Повишаване на здравните	1.1.Подобряване на информираността	1.1.1 Провеждане на здравни	Лични лекари, РЗИ,	2013-2014	20 000лв.	Държавен бюджет, европейски програми и проекти	Брой проведени беседи

знания и информираността на ромското население от община Кубрат	на ромското население за предпазване от най-честите заболявания, характерни за общността.	беседи и разпространение на информационни материали.	здравен медиатор				
		1.1.2. Информирани на ромското население за Здравноосигурителните им права и задължения.	Лични лекари, Медиатори	2013-2014	4 000лв.	Програми и проекти	Брой здравноосигурени ромски лица
	1.2. Намаляване на ранната бременност при ромските девойките до 18 години.	1.2.1. Провеждане на разяснителни беседи и консултиране на младите	Лични лекари, Здравни работници по училища	2013-2014	Не са необходими		Брой проведени беседи

		девойки за начините за предпазване от нежелана бременност					
2. Подобряване на профилактичната дейност сред ромските семейства	2.1.Превенция и контрол на сексуално предавани инфекции сред ромските младежи	2.1.1.Консултиране и насочване за изследване на сексуално предавани инфекции	Лични лекари, мобилни екипи	2013-2014	7 000лв.	Национални програми Държавен бюджет, РЗОК	Брой консултирани от ромски произход
3. Развиване на медиаторството и на различните форми на работа за и в общността	3.1. Доближаване до кварталите,населен и предимно с ромско население	3.1.1.Назначаване и обучение на здравни медиатори	МТСП Община	2013-2014	16 000лв.	Национални програми Държавен бюджет	Брой обучени и брой назначени здравни медиатори
		3.1.2.Периодично провеждане на беседи от здравни специалисти и медиатори за вредата от най-разпространените рискови фактори -	Община, РЗИ, здравни медиатори	2013-2014	2 000лв.	Държавен бюджет	Брой беседи

		тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословно хранене и за предимствата на здравословния начин на живот					
--	--	---	--	--	--	--	--

ПРИОРИТЕТ 3 – ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Оперативна цел: Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура.

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		
					Средства- в лв.	Източник	Индикатори
1. Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура	1.1. Отреждане на нови територии за жилищно строителство с възможности за деконцентриране на компактните и обособени ромски квартали	1.1.1.Идентифициране на подходящи терени в община	Общината	2013-2014	10 000лв.	Община Кубрат	Брой терени
	1.2. Изработване на	1.2.1.Актуализация на подробни	Общината	2013-2014	4 000 лв.	Програми и	Изработени

					В ЛВ.		
1. Осигуряване на достъп на ромите до пазара на труда	1. 1.Повишаване на пригодността за заетост и квалификацията на ромите	1.1.1.Организира не на обучителни курсове за безработни лица:	Общината съвместно с Д „БТ”	2013-2014	150 000лв.	Кандидатстване по ОПРЧР и други програми и проекти	Брой обучени роми
		1.1.2. Включване на местното ромско население при реализацията на инфраструктурни проекти	МТСП, Д „БТ”, Частни инвеститор и	2013-2014	Не са необходими		Брой включени роми
		1.1.3.Насърчаване на заетостта чрез програми и мерки по реда на ЗНЗ в рамките на годишните програми за заетост и обучение по НПДЗ и др. планове	Д „БТ”		100 000лв.	Оперативни програми От бюджета за активна политика на пазара на труда	Брой реализирани програми и брой включени роми

ПРИОРИТЕТ 5 – ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА

***Оперативна цел:** Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на толерантност и на „език на омразата“.*

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времени период	Финансиране		
					Средства- в лв.	Източник	Индикатори
1.Подобряване на ефективността на работа на МКБППМН и обществените възпитатели към нея	1.1. Периодичен контрол на малолетни и непълнолетни лица върху употребата на алкохол, наркотици и други упойващи вещества	1.1.1Провеждане на разяснителни кампании и беседи по училищата	Община Кубрат МКБППМН	2013-2014	500лв.	Общински бюджет	Брой обществени възпитатели, брой беседи, брой срещи на членовете на МКБППМН
		1.1.2. Обучение по правата на човека и правата на детето в училище	Община РПУ Училища	2013-2014	Не са необходими		Брой обхванати лица
		1.1.3. Мерки за оказване съдействие на « деца в риск» и на деца регистрирани в ДПС	Община РПУ ДПС „Закрила на детето”	2013-2014	Според конкретните нужди	Общински бюджет	Брой подпомогнати деца.

2.Подобряване на ефективността на работа в мултиетническа среда при спазване на стандартите по правата на човека	2.1. Разяснителни кампании сред ромите на различни теми	2.1.1.Създаване на общностен център	Община Кубрат	2013-2014	100 000лв.	Програми и проекти	
3. Повишаване на ефективността на системата за социалното подпомагане чрез повишаване квалификацията на социалните работници за работа в мултиетническа среда	4.1. Повишаване на знанията и добиване на практически умения за работа в мултиетническа среда на социалните работници	4.1.1.Обучение на социални работници от дирекциите «Социално подпомагане» за работа в мултиетническа среда.	МТСП, АСП	2013-2014		Републикански бюджет	Брой проведени обучения; Брой обучени социални работници

ПРИОРИТЕТ 6 – КУЛТУРА И МЕДИИ

Оперативна цел: Създаване на условия за равен достъп на ромската общност до обществения културен живот и съхранение и развитие на ромската традиционна култура.

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		
					Средства- в лв.	Източник	Индикатори
1. Постигане на устойчивост в резултатите на	1.1. Да се постигне културна интеграция на ромите.	1.1.1.Реализиране на инициативи със социална	Община Кубрат, Читалищата	2013-2014	50 000лв.	Програми и проекти	Брой проведени инициативи

културната интеграция на ромите и маргинализираните групи		насоченост с цел социална и културна интеграция на различни социални общности					
2. Запазване и развитие на културната идентичност на малцинствените общности;	2.1. Развитие и запазване на културната идентичност на ромите	2.1.1. Популяризиране на традициите на етноса в региона чрез участие в различни форми и културни събития Фолклорен фестивал "Божурите"	Община Кубрат, Читалищата	2013-2014	20 000 лв.	Програми и проекти; Общински бюджет	Проведени мероприятия
		2.1.2. Възстановка на обичаи, характерни за етноса	Читалищата	2013-2014	5 000 лв.	Програми и проекти; Общински бюджет	Проведени мероприятия
		2.1.3. Организиране на тематични вечери	Читалищата	2013-2014	2000 лв.	Бюджет на читалища	Проведени мероприятия
		2.1.4. Привличане на младите роми в Библиотеките по места	Читалищата	2013-2014	Не са необходими		Брой привлечени

V. Очаквани резултати:

В края на периода на Плана за действие очакваме:

- Повишено качество на образование на учениците в уязвимо социално-икономическо положение, които се самоопределят като роми, така и за ученици в сходна ситуация ;
- Повишена здравна и екологична култура на учениците и младите хора в кварталите;
- Намалена безработицата сред малцинствата;
- Подобряване на жилищните условия на целевата група;
- Изграждане и узаконяване на нови жилища, зелени площи и детски площадки;
- Премахване на незаконно построени сгради, които не отговарят на ЗУТ и санитарно-хигиенни норми;
- Съхранена идентичност на малцинствените общности;
- Създаване на общностен център.

**ПЛАНЪТ ЗА ДЕЙСТВИЕ Е ОТВОРЕН ДОКУМЕНТ И ПОДЛЕЖИ НА
АКТУАЛИЗАЦИЯ И ДОПЪЛВАНЕ С ДАННИ.**